

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije
Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća

Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2015-2020 za 2015.god.

STRATEŠKI PRIORITET 1. KREIRANJE POVOLJNOG POSLOVNOG AMBIJENTA ZA RAZVOJ ŽENSKOG PREDUZETNIŠTVA

	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti Izvori verifikacije	Nadležnost	Period
Mjera: M0 – Uspostavljanje međuresornog tela za koordinaciju i praćenje implementacije Strategije ženskog preduzetništva					
1.0.1.	Identifikacija i analiza rada postojećih relevantnih koordinacionih tijela i kreiranje predloga implementacione strukture Strategije ženskog preduzetništva	Definisan predlog međuresornog tijela za implementaciju Strategije ženskog preduzetništva	Predlog za uspostavljanje međuresornog tijela Analiza	ME, Direkcija za MSP MRSS, MLJMP, Ministarstvo prosvj, MF,UPCG,PKCG MBA, APŽ, Udruženje preduzetnica (UP),	2015
1.0.2.	Uspostavljeno i operativno Koordinaciono tijelo	Održavanje sjednica tela Organizovan rad i tromjesečno organizovanje sjednica	Odluka o osnivanju Zapisnici sa sjednica	ME, Direkcija za MSP MRSS, MLJMP, Ministarstvo prosvj, MF,UPCG,PKCG MBA, APŽ, Udruženje preduzetnica (UP)	2015
Mjera: M1 – Analiza raspoloživih institucionalnih infrastrukturnih kapaciteta i realizovanih programa nefinansijske podrške MSP sa aspekta ušuća i uticaja na žene preduzetnice					
1.1.1.	Identifikacija i analiza kapaciteta raspoloživih za realizaciju programa podrške ženama preduzeticama na nacionalnom i lokalnom nivou	Urađena analiza sa predlogom za unaprjeđenje kapaciteta institucionalne infrastrukture	Predlog unaprjeđenja institucionalne infrastrukture Analiza Godišnji izvještaji o realizaciji	ME, Direkcija za MSP ZZCG, UPGC, PKCG, ,	2015
Mjera: M3 – Pozitivnom diskriminacijom povećati učešće žena u programima podrške MSP u okviru realizacije svih relevantnih politika i planova i programa javnog sektora od nacionalnog do lokalnog nivoa					
1.3.4.	Finansijska podrška poljoprivrednih aktivnosti žena i finansiranje projekata gdje su nosioci žene sa sela	Veći broj žena preduzetnica u ruralnim područjima	Broj žena-preduzetnica u ruralnom području Odobrena kreditna sredstva ženama sa ruralnog područja Izvještaj MPRR	MPRR, IRF, ME NVO, Mediji, Međunarodne organizacije	2015

Mjera: M4 - Promocija preduzetništva i realizacija programa podrške namenjenih za samozapošljavanje žena (start-up)					
1.4.1.	Realizacija promotivnih aktivnosti u okviru javnog sektora i najšire javnosti o efektima realizovnih programa:	realizovati aktivnosti promocije ženskog preduzetništva na sajmu u okviru projekta Lakeroutes, kao i brojen obuke i promotivne aktivnosti.	Organizovan sajam Organizovane obuke Realizovane promotivne aktivnosti Izveštaji nadležnih institucija	Direkcija za razvoj MSP UPCG ZZZ	2015
1.4.2.	Realizacija promotivnih aktivnosti u okviru najšire javnosti o efektima realizovnih programa	Učešće na globalnoj konferenciji „Reflektovanje globalnih promjena: Žene u biznisu i menadžmentu“ Učešće na XX Kongresu žena u Ankari (Turska); Saradnja sa TVCG za potrebe realizacije TV emisije „Biznis info“	Skupovi, radionice, okrugli stolovi	UPCG	2015
1.4.3.	Organizovati sajam ženskog preduzetništva	Veća vidljivost ženskog preduzetništva	Organizovan jedan sajam godišnje.- Broj preduzetnica koje su učestvovalе.- Posjećenost sajмова. Prisutnost u medijima. Izveštaji Direkcije za MSP , MLJMP Izveštaji organizacija civilnog društva	Direkcija za MSP, MLJMP (ORR) PKCG UPCG, organizacije civilnog društva	2015
1.4.4.	Podsticati diversifikacije ruralnih ekonomija i razvoj starih zanata,	Povećan broj žena preduzetnica koje se	U pilot opštinama sprovedene mjere	MPPR, MORT, MLJMP	2015

	izrada suvenira, proizvodi ručne radinosti i sl	bave starim zanatima, izradom suvenira i ručnom radinošću	podsticanja diversifikacije ruralnih ekonomija kroz osnivanje ženskih biznisa u oblasti starih zanata, suvenira, ručne radinosti i sl - Broj registrovanih preduzetnica u pilot opštinama koje se bave starim zanatima, suvenirima i ručnom radinošću Izveštaji nosilaca aktivnosti	(ORR) Direkcija za MSP, Lokalna uprava, organizacije civilnog društva	
1.4.5.	Promovisati aktivnosti žene na selu posredstvom medija, izbor najuspješnije preduzetnice u ruralnom području	Veća vidljivost i promocija ženskog preduzetništva u ruralnim područjima	Organizovanje godišnjeg izbora najuspješnije preduzetnice u ruralnom području. -Organizovanje minimum 3 medijske prezentacije aktivnosti žene na selu - Press clipping Izveštaji nosilaca aktivnosti, Izveštaji lokalnih samouprava, Izveštaji organizacija civilnog društva i medija	MPRR, MORT, MLJMP (ORR) Direkcija za MSP, Lokalna uprava, organizacije civilnog društva	2015
1.4.6	Obilježavanje Međunarodnog dana žena preduzetnica – 3. petak u maju	Veća vidljivost i promocija ženskog preduzetništva	Organizovan minimum 1 događaji na nacionalnom nivou. - Broj učesnika/ca. Izveštaji nosilaca aktivnosti	ME, Direkcija za MSP, MLJMP (ORR) Lokalna uprava, organizacije civilnog društva	2015.

Mjera: M5 - Promocija održivog preduzetništva i realizacija programa podrške za brzorastuće i inovativne poslovne poduhvate žena					
1.5.1.	Realizacija promotivnih aktivnosti u okviru javnog sektora i najšire javnosti o efektima realizovanih programa podrške postojećim biznisima preuzetnica	Povećan broj žena opstalih u biznisu Definisani predlozi za unapređenje programa	Skupovi, radionice, okrugli stolovi	ME, Direkcija za MSP, UPCG, ZZCG, IRFCG, MBA	2015
Mjera: M8 - Analiza regulatornog okvira obavljanja preduzetničke aktivnosti s posebnim aspektom na rodnoš					
1.8.1.	Urađena anketa regulatornim barijerama koje posebno dotiču žene preduzetnice	Urađena anketa o ženskom preduzetništvu i zanatstvu „Stanje i barijere razvoja ženskog preduzetništva“	Anketa	UP	2015
1.8.2.	Analiziran regulatorni okvir sa aspekta identifikovanih barijera za razvoj ženskog preduzetništva	U okviru projekta „Stvaranje ambijenta za održivi razvoj preduzeće u Crnoj Gori“ koji realizuju UPCG i ILO, kreiraju se i publikovati Izvještaj UPCG „Regulatorni okvir u Crnoj Gori – Stvaranje ambijenta za održivi razvoj preduzeća u Crnoj Gori“.	Sprovedeno istraživanje Publikacija	UPCG	2015
Mjera: M10 – Na nivou lokalnih samouprava provjeriti opravdanost i visinu pojedinih lokalnih taksi, posebno s aspekta uticaja na razvoj ženskog preduzetništva.					
1.10.1.	Na nivou lokalnih samouprava preispitana politika lokalnih taksi	Objediniti (taksativan) pregled glavnih parametara koji definišu uslove poslovanja u crnogorskim opštinama	Analiza Odluke o smanjenju taksi	UPCG	2015

STRATEŠKI PRIORITET 2. BOLJI PRISTUP FINANSIJAMA

	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
<i>Mjera: M11 – Kreiranje i promovisanje posebnih grant programa za žene koje pokreću biznis (start-up program koji nije samo za nezaposlene žene)</i>					
2.11.2.	Realizacija grant programa za žene koje pokreću biznis	U okviru implementacije EU projekta „Lakeroutes“ (prekogranični projekat Albanija – Crna Gora), privrednim subjektima će se uručiti ugovori o dodjeli grantova (50% za žene preduzetnice)	Broj dodijeljenih grantova preduzeticama	UPCG Direkcija za razvoj MSP ZZZ	2015
<i>Mjera: M12 –Unaprediti finansiranje ženskog preduzetništva u okviru IRFCG i ZZCG kreiranjem novih i unapređenjem postojećih instrumenata u skladu sa potrebama i mogućnostima žena preduzetnica, a čija će se dostupnost biti jednaka u ruralnim i urbanizovanim oblastima</i>					
2.12.3.	Kontinuirano unapređenje povoljnijih kreditnih linija za žene	Povećan broj žena koje su korisnici kredita	Broj uspostavljenih kreditnih linija Broj odobrenih kredita za žene u okviru postojećih kreditnih linija pod povoljnijim uslovima Izveštaj ZZCG,	ZZZCG, IRF; MLJMP (ORR) NVO	2015
<i>Mjera: M15 – Promovisanje specifičnih potreba žena preduzetnica u okviru saradnje sa bankarskim sektorom, koje treba da rezultira uspostavljanjem specifičnih bankarskih instrumenata namenjenih ženama preduzeticama</i>					
2.15.1.	Promocija ženskog preduzetništva u okviru javnog i bankarskog sektora	Identifikovane mogućnosti za napređenjem bankarske ponude	Broj skupova, okruglih stolova Predlog bankarskih instrumenata	APŽ, UP Bankarski sektor, CBCG	2015

STRATEŠKI PRIORITET 3. OBEZBEĐENJE POTREBNIH ZNANJA I VEŠTINA

	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
<i>Mjera: M16 – Razviti specijalizovane programe obuke na osnovu TNA čime će se osigurati pristup žena znanjima i vještinama potrebnim u različitim fazama preuzetničkog ciklusa uz subvencioniranje troškova</i>					
3.16.1.	Godišnja TNA analiza žena preduzetnica	Promocija neophodnosti sprovođenja dodatnih TNA na trogodišnjem nivou (Seecel)	Rezultati ankete Utvrđivanje predloga subvencioniranih treninga	Direkcija za MSP, APŽ, UP UPCG, PKCG, MBA	2015
3.16.2.	Realizacija subvencioniranih treninga za žene preduzetnice shodno rezultatima TNA	Implementacija trening modula razvijenih kroz SEECCL projekat	Broj treninga Broj preduzetnica polaznica Iznos sredsstava	Direkcija za MSP, APŽ	2015
<i>Mjera: M17 – Uvesti posebne programe mentorstva i savjetodavne podrške za žene u svim fazama poslovnog razvoja i da budu dostupni ženama iz sva tri regiona Crne Gore, te da su prilagođeni radnom vremenu i obavezama žena preduzetnica</i>					
3.17.1.	Anketa žena preduzetnica o potrebama za mentorstvom i savjetodavnim uslugama	Utvrđene potrebe preduzetnica shodno nivo poslovne razvijenosti	Predlog za realizacijom programa Obezbeđen budžet za subvencioniranjem troškova	UP	2015
3.17.2.	Realizovani program mentorstva	Unapređeno poslovanje preduzetnica	Broj preduzetnica Iznos sredstava	Direkcija za MSP, APŽ, UP, UPCG, PKCG, MBA	2015
3.17.3.	Realizovan program savjetodavnih usluga	Realizovan nastavak aktivnosti po pitanju pružanja podrške preduzeticama (usluge savjetovanja)	Broj pruženih usluga savjetovanja	UPCG Direkcija za MSP	2015
<i>Mjera: M18 - Unaprijeđenje postojećih programa obuke za preduzetnice (potencijalne i postojeće) shodno njihovim kapacitetima, interesovanjima i potrebama uz angažovanje i uspješnih žena preduzetnica koje bi polaznicama prenosile svoje znanje i iskustvo iz prakse</i>					
3.18.1.	Realizovan program obuke kao primeri dobre prakse koji sprovode žene preduzetnice	Realizovan nastavak aktivnosti po pitanju edukacije preduzetnica (seminari, treninzi)	Broj obuka Broj žena trenera Broj žena polaznica	UPCG	2015

3.18.2.	Sprovoditi programe obuke i seminare za žene koje otpočinju privatni biznis ili su vlasnice MSP, uz posebne obuke za žene iz teže zapošljivih kategorija	Povećano znanje žena o mogućnostima i uslovima započinjanja privatnog biznisa	U 4 pilot opštine sprovedeni programi obuke i mentorstvo za žene koje otpočinju privatni biznis. -Broj žena obuhvaćenih programom. -Broj registrovanih preduzetnica u 4 pilot opštine Izveštaji ME, MF; Direkcije za MSP, PKCG i UPCG	ME, Direkcija za MSP, PKCG i UPCG MLJMP (ORR), organizacije civilnog društva	2015
Mjera: M19 – Uspostavljanje registra – baze mentora za potrebe edukacije i savjetovanja postojećih i potencijalnih žena preduzetnica					

STRATEŠKI CILJ 4. PROMOCIJA, UMREŽAVANJE I ZAGOVARANJE INTERESA ŽENA PREUZETNICA

	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
Mjera: M20 - Sprovođenje kampanje o značaju ženskog preduzetništva od nacionalnog do lokalnog nivoa na svim medijima, uz kontinuirane tv i radio emisije i novinske priloge					
4.20.1.	Kontinuirana realizacija kampanje	Nastavak aktivnosti po pitanju medijske promocije značaja, uloge i potencijala ženskog preduzetništva	Medija plan Budžet Medijski izveštaji Godišnji izvještaji o radu	APŽ,UP Direkcija MSP,UPCG, UP medijske agencije i kuće	2015
4.20.2.	Održavanje specijalizovanih TV i radio emisija	Medijska promocija ženskog preduzetništva i uspješnih preduzetnica iz Crne Gore u okviru emisije „Biznis info“ koja se emituje na TVCG (emisija se realizuje u saradnji TVCG i UPCG), gostovanja u emisiji „Pokreni se“, itd.	Medija plan Budžet Medijski izveštaji	UPCG, UP, APŽ, Direkcija MSP	2015

Mjera: M21 - Unaprijediti kapacitete udruženja poslovnih žena, jačati umrežavanje i međusobnu saradnju preduzetnica, posebno na na lokalnom nivou, Jačanje, kao i saradnju žena preduzetnica sa drugim udruženjima (networking) i promocija svetskih trendova (npr. koncept "coworking")					
4.21.1.	Kreiranje akcionog plana za unapređenje kapaciteta udruženja poslovnih žena	Učešće u realizaciji projekta „Zapadni Balkan 2014-2017 Jačanje kapaciteta partnerskih organizacija“	Akcionni plan Budžet Izveštaj o realizaciji	UP	2015
4.21.3.	Uspostavljanje saradnje sa drugim udruženjima u zemlji i na međunarodnom nivou,	Učestvovanje na Freja forumu u Prištini – predviđeno učešće 10 žena iz Crne Gore	Godišnji izveštaj o radu	UP	2015
Mjera: M23 – Uvođenje godišnje nagrade za žene preuzetnice uz promociju na svim nacionalnim i lokalnim medijima, uz finansiranje od strane javnog sektora					
4.23.1.	Utvrđivanje godišnje nagrade i akcionog plana za realizaciju	Realizovan nastavak aktivnosti pružanja organizovane podrške radu APŽ, kao i promocije značaja, uloge i dobrih poslovnih praksi APŽ i njenih članica Utvrđene godišnje nagrade u pet kategorija za preduzetnice	Akcionni plan realizacije Partneri Mediji Budžet	UPCG APŽ UP	2015
4.23.2.	Realizacija procesa izbora i dodjele nagrada	Podizanje svesnosti među ženama preduzeticama i u najširoj javnosti Dodjeljeno 5 nagrada za žene preduzetnice	Program manifestacije Medijska pokrivenost	UPCG APŽ UP	2015

Mjera: M24 - Uspostavljanje kvalitetnih i ažurnih baze podataka članstva udruženja žena preduzetnica i formiranje jedinstvenog registra					
4.24.1.	Uspostavljena elektronska baza podataka žena preduzetnica koja se redovo ažurira	Uspostavljena baza podataka Udruženja preduzetnica koja se ažurira redovno	Baza podataka	UP	2015
Mjera: M25 – Uspostaviti stalni dijalog i saradnju udruženja preduzetnica sa predstavnicima javnog sektora od nacionalnog do lokalnog nivoa (vladine instiucije, parlament, lokalne samouprave itd.), radi predstavljanja i ostvarenja svojih poslovnih interesa					
4.25.2.	Uspostavljanje redovnog dijaloga sa javnim sektorom na svim nivoima	Kreiranje okruženja koje favorizuje razvoj ženskog preduzetništva	Podnete i usvojene Inicijative	Vodeća Institucija: APŽ, UP Ključni partner: Direkcija, UPCG, PKCG; MBA , PKCG	2015